

Стоян Стойков, адвокат на едно от семействата с разменените бебета и преподавател по наказателно право в УНСС

Болницата да предложи споразумение, с което да обезщети родителите за причинените им неимуществени вреди

Ако бяхме тръгнали на съд за решение на казуса с децата, пътят щеше да е мъчителен за всички - да се установят виновните за размяната, да бъдат признати за виновни и след присъдата да се търси съдействие от прокуратурата и от МВР за размяната им

ЯНА ГРИГОРОВА

- Д-р Стойков, ваша е заслугата за решаване на казуса с разменените в болница „Шейново“ бебета да се съберат с биологичните си родители. Разкажете за този драматичен случай.

- Този случай е прецедент в българското право. Исторически е първият документиран случай в българската история и наистина беше изключително труден казус от юридическа, психологическа, морална и емоционална гледна точка. Заслугата за разрешаването му не беше само моя, но и на адвокат на другото семейство, с когото се свързах. Родителите също имат заслуга. Бебетата се раждат на 13 септември 2022 г., едното по естествен начин, а другото с операция и съответно го дават на майката на следващия ден. Точно тази майка впоследствие се усъмнява, че това не е нейното дете, и иска ДНК експертиза, която се извършва на 8.12.2022 г. Резултатите излизат на 16.12.2022 и потвърждават нейното предположение. Още същия ден ми се обади бащата и поиска консултация. Срещнахме се, историята

звучеше изключително трагично, най-вече поради чувството за безнадеждност и

Страх, че няма да намерят детето си

Поех случая, въпреки че и аз бях твърде притеснен.

- Запознати ли сте с други подобни случаи?

- До този момент, не. Но свиках колегите си от кантората - адвокат Станислава Колева и адвокат Мария Шопска, също възпитаници на УНСС, както и останалата част от екипа, и

започнахме да търсим случаи на разменени деца

Проверихме практиката в българските съдилища, не намерихме. Намерихме един случай в Европа и 9 от следната година. Проучихме как съдът е разрешил въпросните случаи, но това не ни помогна много и започнахме да търсим вариант по българското право. Междувременно насърчихме доверителите да търсят съдействие от социалните служби. На 21 декември 2022 г., работейки по случая, се оказа, че назначената в досъдебното производство ДНК експертиза е готова, като същата беше направена от Националния институт по криминалистика. Извърши се ДНК експертиза и на двете семейства, взе се биологичен материал от майките и бащите и двете бебета, която доказа с 99,9%, че се касае за размяна на децата. Тогава се свързах с адвокат на срещната страна, представих му

експертизите, които имаме, той също беше поискал една експертиза, която като резултат повтори предишните.

- И как успяхте да доведете случая до положителна развръзка?

- Дадохме време на срещната страна да подготви майката и да се потърси вариант да се разреши конфликтът по доброволен начин. От своя страна ние подготвихме майката да се раздели с досега отглежданото от нея дете и да приеме новото. Това беше доста трудно от психологическа гледна точка, тъй като и двете майки вече месеци бяха гледали чуждо дете.

Трябваше време и на другата майка да стигне до решението да се разменят децата

Тази размяна стана възможна и поради изрядните актове за раждане, които бяха издадени. След Нова година направихме още две срещи за уточняване на детайлите и на 13.01.2023 г., петък, се извърши размяната на бебетата. Всяко едно от децата отиде при биологичните си родители. Постигнахме това, което смятаме, че житейски и морално е правилно. От

тук нататък са възможни искове от страна на родителите към болницата, но се надявам болницата да предложи споразумение, с което да обезщети родителите за причинените неимуществени вреди.

- Какво ще кажете за казуса от правна гледна точка?

- Този казус е изключително труден и от гражданскоправна гледна точка, и от наказателно правна. Нащата кантора беше готова с исковете към съда, но бяхме и наясно, че се касае за труден иск, без съдебна практика, който щеше да се проточи във времето. От гражданскоправна точка трябваше, първо, да се установи произходът от майката и от бащата на бебетата. Досегашните експертизи нямаше да бъдат достатъчно доказателство и можеше да се поискат допълнителни. Сроковете, които се предвиждат в гражданско процесуалния кодекс, биха забавили положителния изход във времето. Що се касае до наказателноправния ред, бяха събрани доста доказателства за кратко време, но за да се стигне до някакъв положителен ефект, трябваше, първо, да се установят виновните за размяната лица, да се предадат на съд, след което съдът да ги признае за виновни и на базата на тази присъда да поискаме от съда, от органите на прокуратурата и от МВР съдействие за размяната на бебетата. Това щеше да бъде един дълъг и мъчителен път за двете семейства и най-вече за децата, които в първите месеци започват да опознават света и да свикват с родителите си.

